

Forfatter: Stub, Ambrosius

Titel: Udrag fra Digte

Citation: Stub, Ambrosius: "Digte", i Stub, Ambrosius: *Digte*, Rosenkilde og Bagger, 1972, s. 56.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-stub01val-shoot-idm140613725408256/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Digte

med Stubdigte, maaske et efterladt Hæfte paa Valdemarsslot, som har været Grundlag baade for Graae og Christian Stub, idet Digtene forekommer delvis i samme Rækkefølge i Anhanget og i Arier og Sange. Naar Rækkefølgen ikke er helt den samme, skyldes det vel, at første Del af Arier og Sange har en saglig Opdeling i Grupper efter Visernes Indhold. Digtene synes at stamme fra et forholdsvis tidligt Tidsrum af Ambrosius Stubs Liv, muligvis fra Stubs første Periode paa Taasinge. Det er hovedsagelig Digte, man maa formode er henvendt til Hustruen. Med den Rækkefølge, de har i Anhang, og som maa antages at være den oprindelige, er det følgende: »Bestandighed er rar« (Anhang 16, Graae I 72), »Trofasthed er den Dyd, jeg søger« (Anhang 17, Graae I 73), »Spring Hierte« (Anhang 18, Graae I 74). »Jeg har kun Dyden kjær« (Anhang 20, Graae I 107a), »Du deylig Rosen-Knop« (Anhang 21, Graae I 107b), »See Skiønhed er en Skat« (Anhang 22, Graae I 105), »Skal Dahlens Lillie« (Anhang 23, Graae I 66). Til Rækken hører ogsaa »Hierte Ven! vi ere lige«, som mangler i Anhang, idet den allerede er optaget i Udgaven 1780, den har Nr. 75 i Graae I. Af de nævnte Digte er ikke mindre end 3: »Jeg har kun Dyden kjær«, »Du deylig Rosen-Knop« og »See Skiønhed er en Skat« skrevet paa den af Stub saa yndede Melodi laant fra Sperontes (Scholze): Singende Muse an der Pleisse (1736) – Ode Nr. 33 Ich bin nun wie ich bin –, som Stub formodentlig som nævnt har haft Lejlighed til at benytte paa Valdemarsslot. Uden for Rækken af Digte til Hustruen falder Digtet »Uskyldig Tidsfordriv jeg har« (Anhang 19, Graae I 106) og det sidste i Rækken »Haab ikkuns! Haab kuns« (Anhang 24, Graae I 76), som er Oversættelse efter Sperontes (se ovf. S. 20).

Det tiende og sidste Digt, »Forhadte Navn af Toldforpagter«, som er fælles for Anhang og Graaes Arier og Sange, falder helt uden for den nævnte Række. Det maa som vist ovenfor stamme

fra Stubs senere Ophold paa Valdemarsslot. I *Arier og Sange* er det først trykt i 2. Bd.

I Anhanget har Christian Stub i langt større Udstrækning end i Udgaven 1780 moderniseret Retskrivningen og givet den sin Tids, sidste Fjerdedel af 18. Aarhundredes, Retskrivning. Samtidig har han foretaget vilkaarlige Ændringer. Saaledes er den da forældede Hyrdestils Phillis i Rosenarien forsvundet. At han ikke des mindre sine Steder har bedre Læsemaader end Graae (o: Heiberg) er dog utvivlsomt. Der kan f. Eks. ikke være Tvivl om, at »Circes Svin« i *Arien* »Uskyldig Tidsfordriv jeg har« er mere oprindelig end »skidne Svin« i »*Arier og Sange*«, som maa være en Popularisering af Udtrykket.

Af Christian Stubs egne Digte, der væsentlig er Lejlighedsdigte, har »Lykønskning til Kammerherre Juel paa hans Fødselsdag« en særlig Interesse. Det er utvivlsomt skrevet i Anledning af Frederik Juels 20 Aars Fødselsdag 19. Jan. 1781 – han var da endnu ikke Kammerherre, men blev det i Løbet af Aaret. Digtet med en Aria – der har Reminiscenser fra to af Faderens Digte »Herop vor Glædskabs danske Flag« og »Her er jo Fred« – og Drikkeskaale for »Stamherrens Frue« og for den nyfødte »Junker Carl Juel«, viser Christian Stubs Forbindelse med Valdemarsslot.

Stubs Digtning blev behandlet med megen Anerkendelse af Litteraturhistorikerne i den følgende Tid, saaledes af Nyerup og Rahbek i Udsigt over den danske Digtekunst under Kong Frederik den Femte 1819 og af Molbech i Dansk poetisk Anthologie I 1830. Begge Steder aftrykkes Prøver paa Stubs Digtning. At man ogsaa lejlighedsvis har eftersøgt Digte af Stub fremgaar af Rahbeks Oplysning, at »en hæderværdig Veteran, der ikke saamange Aar efter Stubs Død, levede som Huuslærer i selvsamme Juuls Gaard, hvor Stub havde haft sit Tilhold, og den Tid søgte poetiske og andre Minder af ham, fandt og opdagede intet, og